

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

Aika 17.11.2022 klo 15:00 - 16:17

Paikka Teams -kokous

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 38	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 39	Pöytäkirjantarkastajat	4
§ 40	Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan kokouspäivät kevätkaudella 2023	5
§ 41	Henkilökuljetusten tilapäinen vapautus arvonlisäverosta	6
§ 42	Vilkku-liikenteen kilpailukriteerit 2023 kilpailutuksissa	8
§ 43	Tiedoksiannot	12

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Kaunisto Petri	puheenjohtaja	
	Partanen Aki	varapuheenjohtaja	Pöytäkirjantarkastaja
	Eskelinen Mika	jäsen	
	Kähkönen Anu	jäsen	Pöytäkirjantarkastaja
	Rissanen Petri	jäsen	
	Vaittinen Tuuli	jäsen	Poistui asiakohdan 6 aikana klo 15:55
	Pitkäjoki Tanja	varajäsen	
	Matinniemi Kaisu	esittelijä	
	Niiranen Pekka	kaupunginhallituksen edustaja	
	Kauhanen Pekka	Siilinjärven kunnan kehitysjohtaja	
	Ryytänen Keijo	Siilinjärven kunnanhallituksen edustaja	
	Pasanen Seija	pöytäkirjanpitäjä	
	Tirkkonen Antti	asiantuntija	paikalla asianumeroiden 5 ja 6 aikana, klo 15:30-15:40 ja 15:45-16:35
	Myyryläinen Tero	asiantuntija	paikalla asianumeron 6 aikana, klo 15:45-16:35
	Räsänen Jukka Marko Tapio	asiantuntija	paikalla asianumeroiden 4 ja 6 aikana, klo 15:20-15:30 ja 15:45-16:35
Poissa	Kaija Merja		

Pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Käsitellyt asiat 38 - 43

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tarkastettu pöytäkirja on yleisesti nähtävänä Kuopion kaupungin verkkosivuilla www.kuopio.fi/paatoksenteko 21.11.2022

Kuopion kaupunkiseudun § 38
joukkoliikennelautakunta

17.11.2022

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta 17.11.2022 § 38

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Varsinaisista jäsenistä oli poissa Merja Kaija. Paikalla oli varajäsen Tanja Pitkäjoki.

Pöytäkirjantarkastajat

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta 17.11.2022 § 39

Esittelijä	joukkoliikennepäällikkö Matinniemi Kaisu
Päätösehdotus	Valitaan pöytäkirjantarkastajat. Vuorossa ovat jäsenet Aki Partanen ja Mika Eskelinen.
Päätös	Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Aki Partanen ja Anu Kähkönen.

Kuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta § 40

17.11.2022

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan kokouspäivät kevätkaudella 2023

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta 17.11.2022 § 40
776/00.01.02/2022

Valmistelijat / lisätiedot:
Pasanen Seija

Päätösehdotus

joukkoliikennepäällikkö Matinniemi Kaisu

Lautakunta hyväksyy joukkoliikennepäällikön esityksen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Joukkoliikennelautakunta on kokoontunut pääsääntöisesti kerran kuukaudessa kuukauden viimeisenä torstaina. Kuukauden kokousväli on osoittautunut toimivaksi käsiteltävien asioiden määrän ja hallittavuuden kannalta.

Kevätkauden 2023 kokoukset esitetään edelleen pidettäväksi noin kuukauden välein torstaisin. Kokouksia voidaan tarvittaessa järjestää myös erikseen sovittuna aikana.

Varsinaisiksi kokouspäiviksi kevätkaudelle 2023 esitetään:

- torstai 23.2.2023
- torstai 30.3.2023
- torstai 27.4.2023
- torstai 25.5.2023

Varsinaiset kokoukset alkavat klo 15:00. Kokoukset pidetään Teams -etäkokouksina. Kokoukset voidaan pitää myös erikseen päätettäessä ns. hybridi -kokouksina, jolloin osallistuminen on mahdollista joko etänä tai olemalla läsnä kokouspaikalla valtuustotalolla lautakuntien kokoushuoneessa (Suokatu 42, 3 krs.).

Tarvittaessa kokouksia voidaan pitää myös muina kuukausina. Niistä ja mahdollisista muista ylimääräisistä kokouksista tehdään päätökset erikseen.

Vaikutusten arviointi

Esitys

Esitän, että Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta päättää kevätkauden 2023 varsinaisiksi kokouspäiviksi edellä mainitut päivät. Mahdollisista muista kokouksista tehdään päätökset erikseen.

Liitteet

Kuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

§ 41

17.11.2022

Henkilökuljetusten tilapäinen vapautus arvonlisäverosta

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta 17.11.2022 § 41
877/02.05.00/2022

Valmistelijat / lisätiedot:
Räsänen Jukka Marko Tapio

Päätösehdotus

joukkoliikennepäällikkö Matinniemi Kaisu

Lautakunta hyväksyy joukkoliikennepäällikön esityksen

Päätös

Merkitään, että joukkoliikennesuunnittelija Jukka Räsänen oli läsnä asian käsittelyn ajan.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Taustaa

Eduskunta päätti 21.10.2022 hallituksen esityksen mukaisesti henkilökuljetusten tilapäisestä arvonlisäveron vapautuksesta. Toimenpide on voimassa määräajaisesti 1.1.2023-30.4.2023. Henkilökuljetusten vapauttamisella arvonlisäverosta pyritään alentamaan kuluttajahintoja ja tätä kautta parantamaan kotitalouksien ostovoimaa.

Hallituksen esityksessä kuitenkin todetaan, että alennusten välittyminen hintoihin on kuitenkin epävarmaa ja muutoksen toteuttamiseksi tarvittavat toimenpiteet aiheuttavat lisääntyneitä kustannuksia viranomaisille.

Joukkoliikenteen lippujen hinnat ja arvonlisäveron muutos

Kuopion seudun joukkoliikenteen asiakashinnat ovat pysyneet samalla tasolla vuodesta 2015 asti; pois lukien helmikuussa 2022 tehty muutos, jonka myötä Kuopion ja Siilinjärven välisten lippujen hinnat laskivat A ja B-vyöhykkeiden sisäisten lippujen tasolle.

Koronan vaikutus näkyy edelleen joukkoliikenteen lipputuloissa. Vaikka matkustajamäärät ovatkin kuluvaan vuoden syksyn osalta saavuttaneet vuoden 2019 vastaavan ajanjakson huippulukemat, eivät lipputulot ole kehittyneet täysin samassa suhteessa. Tämän lisäksi kuntatalouden tiukentuminen sekä muun muassa Ukrainan sodasta aiheutunut kustannustennousu ovat entisestään luoneet lippujen hintoihin korotuspaineita. Vastaava tilanne näkyy myös muilla kaupunkiseuduilla, kuten HSL:n alueella, jossa vastikään päätettiin joukkoliikenteen lipunhintojen nostosta.

Koska joukkoliikenteen lipputuloihin kohdistuu merkittävä korotuspaine, olisi tätä lipputulovajetta mahdollista paikata tilapäisen arvonlisäverovapautuksen kautta siten, että nykyinen arvonlisäveronsuuruus säilytettäisiin joukkoliikenteen lippujen hinnoissa toimenpideajan. Tämä tarkoittaisi esimerkiksi kertalipun kohdalla sitä,

Kuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

§ 41

17.11.2022

että asiakas maksaisi AB-lipusta edelleen 3,30€, mutta hintaan sisältynyt 0,33€ suuruinen alv-osuus tuloutuisi joukkoliikenneviranomaiselle. Tällöin arvonlisäveromuutoksesta saataisiin helpotusta kasvaneisiin kustannuksiin ja joukkoliikenteen asiakashinnat pysyisivät edelleen samana.

Edellä esitetty muutos toteutettaisiin yhtenäisesti kaikissa lipputuotteissa ja se pätsi myös joukkoliikenteen nousukorvauksiin. Pohjois-Savon ELY-keskus päättää osaltaan ELY-keskuksen tilaaman liikenteen lippujen hinnoittelusta. Mikäli arvonlisäveromuutos vietäisiin kokonaisuudessa asiakashintoihin, voitaisiin se toteuttaa ainoastaan arvolippuihin suoraan 10 prosentin hintojen alennuksena. Muissa lipuissa alennus olisi enimmillään noin 10 prosenttia siten, että asiakashinnat pyöristettäisiin tasasummille.

Tällöin lipunhintoja jouduttaisiin kuitenkin korottamaan arvonlisäveromuutoksen aikana. Tämän myötä voisi syntyä tilanne, jossa lippujen hinnat muuttuisivat useaan otteeseen kevään aikana, eikä hallituksen tavoittelema kuluttajahintojenmuutos välttämättä näkyisi käytännössä asiakkaalla. Sen sijaan jatkuva hintojenvaihtelu loisi asiakkaalle epäselviä tilanteita kulloinkin voimassa olevista hinnoista ja voisi täten vaikuttaa negatiivisesti matkustajamäärienkehitykseen. Näistä taloudellisista ja käytännön seikoista johtuen arvonlisäveromuutoksen vieminen asiakashintoihin ei ole kannatettava vaihtoehto.

Vaikutusten arviointi

Liitteenä

Esitys

Esitän, että joukkoliikenteen lippujen hinnat pidetään voimassa olevien asiakashintojen tasolla määräaikaisen arvonlisäverovapautuksen ajan.

Liitteet

Vaikutusten ennakkoarviointi - henkilökuljetusten arvonlisävero

Vilkku-liikenteen kilpailukriteerit 2023 kilpailutuksissa

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta 17.11.2022 § 42
916/08.01.00/2022

Valmistelijat / lisätiedot:
Tirkkonen Antti

Päätösehdotus

joukkoliikennepäällikkö Matinniemi Kaisu

Lautakunta hyväksyy joukkoliikennepäällikön esityksen

Päätös

Merkitään, että joukkoliikenneinsinööri Antti Tirkkonen esitteli asiaa.

Esittelijä teki teknisen muutoksen maaseutuliikenteen kohteiden istumapaikkamääriin eli kohteessa 3 tulee olla 3 kpl 50-paikkaisia ajoneuvoja ja 2 kpl 55-paikkaisia ajoneuvoja.

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta siirsi päätöksellään 23.8.2018 (§ 43) päätösvallan avoimen joukkoliikenteen hankinnoista toimivalta-alueellaan toistaiseksi Sansia Oy:lle, mutta päätti pitää itsellään päätösvallan kilpailukriteereistä.

Vuoden 2023 aikana kilpailutetaan bruttomallilla paikallisliikenteen linja 1, Rissalan lentoaseman ja Kuopion keskustan välinen liikenne sekä Siilinjärven sisäiset linjat 42, 46, 47 ja 48. Tarjouskilpailuja varten tulee määritellä hankittavien liikennekokonaisuuksien lisäksi sopimusajat, liikenteisiin vaadittava kalusto sekä lippu- ja maksujärjestelmään (Waltti) liittyvät autolaitevaatimukset. Nämä kaikki vaikuttavat osaltaan tarjousten hintatasoon. Waltti-järjestelmä on toimivaltaisten viranomaisten yhteinen, joten siihen liittyvät vaatimukset tulevat Lippu- ja maksujärjestelmä Oy:stä.

Kilpailutettavat liikennekokonaisuudet noudattavat kaupunkiliikenteiden osalta joukkoliikennelautakunnan 25.1.2018 hyväksymää linjastosuunnitelmaa. Siilinjärven sisäinen kohde palvelee Siilinjärven koulukuljetustarpeita. Kohde 1 sisältää linjat 1 ja 3 sekä lentoaseman ja Kuopion keskustan välisen liikenteen. Maaseutukohde 3 sisältää linjat 42, 46, 47 ja 48.

Kaluston osalta vaatimuksia asetetaan perinteisesti autotyypille, iälle, asiakaspalvelun kannalta tarpeelliselle autojen varustukselle ja Euro-päästöluokitukselle. Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta hyväksyi 29.11.2018, ja Kuopion kaupunginhallitus 10.12.2018,

etenemispolun Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenteen käyttövoiman muutokselle kohti ympäristöystävällisempää joukkoliikennettä. Etenemispolun mukaan seuraavissa kaupunkiliikenteen kilpailutuksissa annetaan lisäpisteitä, mikäli liikenne tapahtuu sähköllä tai uusiutuvalla biodieselillä.

Kaupunkiliikenteen kilpailutuksessa kaikkien käytettävien linja-autojen tulee täyttää vähintään Euro 6 - tason päästövaatimukset. Jälkikäteen Euro 6 - luokkaan päivitettyä kalustoa ei hyväksytä. Siilinjärven sisäisessä liikenteessä vähimmäisvaatimus on Euro 5 – tason päästövaatimukset.

Kaupunkiliikenteen kaluston yleisen toimivuuden ja matkustusmukavuuden varmistamiseksi bussien keski-ikä voi maksimissaan olla 8 vuotta. Yksittäisen linja-auton maksimi-ikä koko sopimuskauden ajan on korkeintaan 14 vuotta.

Maaseutuliikenteen kaluston yleisen toimivuuden ja matkustusmukavuuden varmistamiseksi bussien keski-ikä voi olla maksimissaan 14 vuotta. Yksittäisen linja -auton maksimi-ikä voi koko sopimuskauden ajan olla korkeintaan 18 vuotta

Kaupunkiliikenteen autojen tulee olla matalalattiaisia, jotta esteettömyys tältä osin turvataan. Kalusto vaaditaan joukkoliikennelautakunnan 20.9.2018 päätöksen mukaisesti viranomaisen määrittelemässä ulkoasussa. Lisäksi autojen tulee täyttää tyyppikohtaiset vaatimukset sekä kaikille tyypeille asetetut yhteiset vaatimukset valtakunnallisten yleisvaatimusten mukaisesti.

Maaseutuliikenteen kalustossa ei vaadita viranomaisen määrittelemää ulkoasua.

Sopimuskauden pituudeksi kilpailutukseen kohteen 1 osalta esitetään viisi vuotta kolmen vuoden optiolla (5+3 v.).

Maaseutuliikenteen kohteen 3 osalta sopimuskauden pituudeksi esitetään kolme vuotta kahden vuoden optiolla (3+1+1 v.).

Istumapaikkojen määrä kaupunkiliikenteen kohteessa 1 on oltava vähintään 17 paikkaa. Maaseutuliikenteiden kohteessa 3 tulee olla 4 kpl 50 – paikkaisia ajoneuvoja ja 1 kpl 55 – paikkainen ajoneuvo.

Hinnan ja kaluston laadun painoarvot arvioinnissa

Siirryttäessä vaiheittain vaihtoehtoistiin käyttövoimiin, tulisi kaluston laadun painoarvoa nostaa, koska kaluston uusiminen on merkittävä parannus ympäristölle ja suuri investointi liikennöitsijöille.

Kaupunkiliikenteen vuoden 2023 tarjouskilpailussa käytetään arvioinnissa kokonaishinnan painoarvona 90 % ja käyttövoiman painoarvona 10 %. Laatusihteitä saa maksimissaan 5 pistettä uusiutuvan biodieselin tai biokaasun käytöstä. Sähköbussien käytöstä saa maksimissaan 10 pistettä.

Maaseutuliikenteessä tarjouskilpailussa käytetään arvioinnissa kokonaishinnan painoarvona 95 % ja käyttövoiman painoarvona 5 %. Kaluston laatusihteitä voi saada Euro 6 – luokan kalustosta maksimissaan 2 pistettä. Käyttövoimasta voi saada maksimissaan laatusihteitä seuraavasti: Sähköbussien tai biokaasun käytöstä kaikessa liikenteessä saa 5 laatusihteitä ja biodieselin käytöstä 3 laatusihteitä.

Vaikutusten arviointi

Esitys

Esitän joukkoliikennelautakunnalle, että se hyväksyy vuoden 2023 tarjouskilpailuun:

- kilpailukohteet edellä esitetyn mukaisesti
- kaluston vähimmäispäästötasoksi kaupunkikohteessa Euro 6
- kaluston vähimmäisvaatimukseksi maaseutukohteessa Euro 5
- kaupunkiliikenteen kohteessa 2 kpl vähintään 17 paikkaisia busseja
- maaseutuliikenteen kohteessa 4 kpl 50 paikkaisia busseja ja 1 kpl 55 – paikkainen bussi
- kaupunkiliikenteessä maksimi keski-ikäsi 8 vuotta ja yksittäisen auton maksimi-ikäsi 14 vuotta
- maaseutuliikenteessä maksimi keski-ikäsi 14 vuotta ja yksittäisen auton maksimi-ikäsi 18 – vuotta
- kaupunkiliikenteen sopimusajaksi viisi vuotta kolmen vuoden optiolla
- maaseutuliikenteen sopimusajaksi 3 vuotta 2 vuoden optiolla vuodeksi kerrallaan jaettuna

Lisäksi esitän, että joukkoliikennelautakunta hyväksyy tarjouskilpailun ratkaisun arviointiin:

- kaupunkiliikenteen kohteessa hinnan painoarvo on 90 % ja kaluston laadun 10 %
- maaseutuliikenteen kohteessa hinnan painoarvo 95 % ja laadun 5 %
- kaupunkikohteessa biokaasun tai biodieselin käytöstä voi saada maksimissaan 5 pistettä ja sähkön käytöstä maksimissaan 10 pistettä.
- maaseutukohteessa kaluston päästöluokitukseen sidottuja lisäsihteitä annetaan maksimissaan 2 pistettä ja uusiutuvan biodieselin käytöstä

Kuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

§ 42

17.11.2022

maksimissaan 3 pistettä. Biokaasun ja sähkön käytöstä voi saada
maksimissaan 5 lisäpistettä.

Liitteet

Vaikutusten ennakkoarviointi - henkilökuljetusten arvonlisävero

Tiedoksiannot

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta 17.11.2022 § 43

Päätösehdotus

joukkoliikennepäällikkö Matinniemi Kaisu

Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi ja päättää, ettei mainituissa päätös pöytäkirjoissa olevia otto-oikeuden alaisia päätöksiä oteta lautakunnan käsiteltäväksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muut asiat:

- Tero Myyryläinen, Jukka Räsänen ja Antti Tirkkonen kävivät läpi Paikallisliikennepäivillä 22.-23.9.2022 esillä olleista asioista keskeisimpiä.

Selostus

Viranhaltijapäätökset ajalla 11.10. - 9.11.2022 liitteenä (pätöksiä ei julkaista Internetissä).

Esitys**Liitteet**

KYP joukkoliikenne ja henkilökuljetukset / joukkoliikenneinsinööri tehtävän täyttö

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 38, § 39, § 40, § 43

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 41, § 42**Liite A kuntalain mukainen oikaisuvaatimusohje**

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** päätöksen **tiedoksisaannista**.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on yleisesti nähtävänä Kuopion kaupungin verkkosivuilla www.kuopio.fi/paatoksenteko.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Kuopion kaupunki
Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta
Kirjaamo
Tulliportinkatu 31
PL 228
70101 KUOPIO
kirjaamo(at)kuopio.fi
Puhelin 017 18 2111

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi ja
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.